

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Aandelig Fiskervise

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Aandelig Fiskervise", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: [https://tekster.kb.dk/text/gv-1838\\_602-intro-shoot-idm64.pdf](https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_602-intro-shoot-idm64.pdf) (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

## Baggrund

Digtet "Aandelig Fiskervise" med førstelinjen "Der sad en Fisker saa tankefuld" blev trykt i *Nordisk Kirke-Tidende*, den 22. juli 1838. Året forinden var udgivelsen af Grundtvigs *Sang-Værk til den Danske Kirke*, bind 1, afsluttet. Denne knap 800 sider store salmesamling udkom hæftevis fra oktober 1836 til august 1837 og indeholdt 400 salmer - nye såvel som tidligere udgivne, originale såvel som bearbejdede. Allerede i april 1839 udkom første hæfte af *Sang-Værk*, bind 2.

"Aandelig Fiskervise" placerer sig således midt i mellem de to samlinger og indvarsler det tematiske skifte, som Grundtvig foretager. Andet bind af samlingen skulle i højere grad end første indeholde bibelsange, dvs. bibelhistoriske sange baseret på fortællinger fra testamenterne. Således ville andet bind indfri Grundtvigs oprindelige plan fra 1811, udtrykt i den korte prosatekst "Hr. Sandsiger!", som danner introduktion til den første offentliggørelse af "Deilig er den Himmel blaa". Her giver Grundtvig udtryk for sin frustration over det dogmatiske og moraliserende præg, som karakteriserer den officielle *Evangelisk-kristelig Psalmebog* (1798). For at kunne vække og styrke troen var der behov for en anderledes salmebog, som tog udgangspunkt i Bibelens opbyggelige fortællinger. Ifølge Grundtvig er Jesu liv nemlig ikke kun

det fuldkomneste Dydsmønster, men indeholder tillige Fakta, hvorpaa en Kristens hele Tro og Saligheds Haab maa grunde sig [...] Føier Man til, at det mindre er Kundskab om Pligterne end Villie og Størke til at opfylde dem og til at forsage, hvad der behager Sandserne, der fattes Menneskene, behøves der vel ei mere Bevis for, at de fleste Kirkesange burde være levende Billeder af Jesu og de hellige Mænds Liv; og de fremfarne Tider have lært, at saadanne tale kraftig til Hjertet og laane Sjælen Vinger til høi Flugt over det Jordiske (1811, s. 181 f.).

"Aandelig Fiskervise" er netop et eksempel på en sådan levende bibelsang. Med udgangspunkt i Luk 5,1-11 genfortæller Grundtvig historien om Peters fiskefangst og hans kaldelse til apostel. Digtets syv første strofer genfortæller handlingen i en levende og lettilgængelig fremstilling, og i de sidste fire udlægger Grundtvig, hvordan fortællingen skal danne forbillede for det fortsatte forkyndende arbejde.